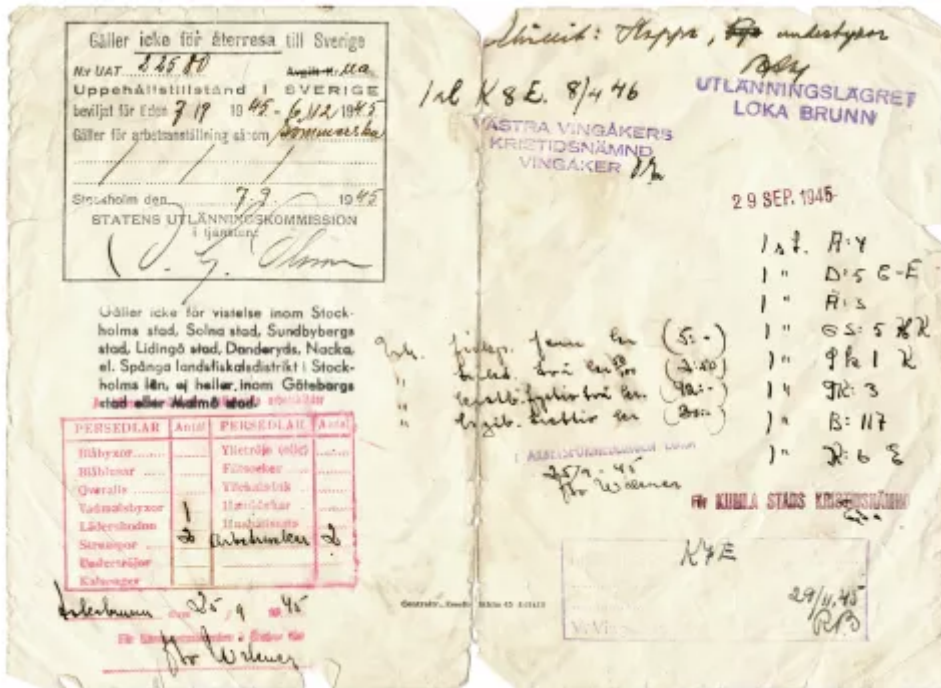

S. Andrásné Svédországi Igazolványa

Munkahelyi személyi igazolvány Svédországban (1945--46). Amikor [Bergen-Belsenben] a felszabadulás megtörtént, már félholtan feküdtem. És akkor megjelentek az angol katonák. Az a terem tele volt hullával. Alig voltunk páran, akik akkor még éltünk. Engem pusztá kézzel, csupaszon föltettek egy hordágyra, és rám terítettek egy pokrócot. A német tiszt kórházba vittek bennünket. Két román testvérrrel voltam egy szobában. Amikor már tudtam menni, kijáráltam a kórházból. Éppen kint voltam, amikor jöttek, hogy Svédországba toboroznak, hogy felerősítésre kivisznek. Nekem eszem ágában sem volt elmenni, mert azt vártam, ha erőre kapok, haza fognak majd vinni. Mire visszamentem, mondják a szobatársaim, hogy fölírattak engem, hogy Svédországba menjek. [Svédországban] megetettek, megittattak, és vittek karanténba, ahol mindjárt kezelték is bennünket, hiszen még mindig csupa tetű volt mindenki. Hat hét után bevittek minket a malmői zsinagógába, ahol mindenki kapott egy kis imakönyvet, benne húsz koronát. Megszabadultunk a rongyoktól, már föl voltam öltözve, kaptunk szép ruhát és cipőt. Úgy emlékszem, júniusban vagy júliusban -- már meleg volt --, amikor kikerültünk a karanténból, egy csodálatos helyre vittek, egy királyi üdülőhelyre, Kumlába. Egy gyönyörű szép tengerszem volt előttünk. A világon minden volt itt, ebédlő, könyvtár, és elláttak zenével, művészettel, kultúrával, mindennel. Kumlában nagyon jó dolgunk volt, csak magunkkal kellett foglalkozni, de lelkileg teljesen kivoltunk. Azt mondom, valamivel el kell foglalni magunkat, mert ez így nem megy. Fölmentünk Eszterrel Stockholmba, hogy intézzék el, hogy valamivel elfoglaljuk magunkat. Küldjenek minket munkára. Valahová. Mert hazamenetről szó se lehetett. Úgy tájékoztattak, hogy még nem indul transzport. Akkor elküldtek bennünket Vingakerbe. Először egy szállodában laktunk, utána elhelyeztek egy óriási nagy ruhaipari gyárba.